

SAUNAN TURVALLISUUS

Suomalaiset ja sauna ovat erottamaton yhdistelmä. Saunat ovat yleistyneet nopeaa tahtia ja valtaosassa suomalaiskodeista onkin nykyisin oma sauna. Uudemmissa kerrostaloissakin on jo lähes poikkeuksetta oma sauna jokaista asuntoa kohden.

Sauna on suomalaisille tärkeä osa kulttuuria rentoutumisen ja puhdistautumisen vuoksi. On kuitenkin tärkeää huomioida myös turvallisuus sitä rakennettaessa.

Paloturvallisuuden lisäksi on hyvä huomioida myös käyttäjäturvallisuus. Kiukaan ympärille kannattaa asentaa suojakaiteet, joiden avulla voidaan ehkäistä tehokkaasti kiukaan päälle horjahtamiset ja muut tapaturmat. Lauteille nousemista ja niiltä laskeutumista helpottavat käsijohteet. Uusissa saunoissa käsijohte onkin pakollinen varuste.

Kiuaskohtaisten suojaetäisyyksien noudattaminen on erittäin tärkeä paloturvallisuustekijä saunan rakentamisessa, josta ei missään tapauksessa saa luistaa. Suojaetäisyydet on tarkistettava myös aina, kun kiuas esimerkiksi vaihdetaan erilaiseen malliin.

Sähkökiuas

Sähkökiukaiden suojaetäisyydet ovat huomattavasti pienempiä kuin puukiukailla ja vaihtelevat kiuasmallista riippuen. Markkinoilla on kiuasmalleja, joiden pieni suojaetäisyysvaatimus mahdollistaa lauderakenteen ulottumisen jopa aivan kiukaan viereen. Sähkökiukaiden suojaetäisyydet selviävät tuotteen tyyppikilvestä tai suoraan valmistajalta.

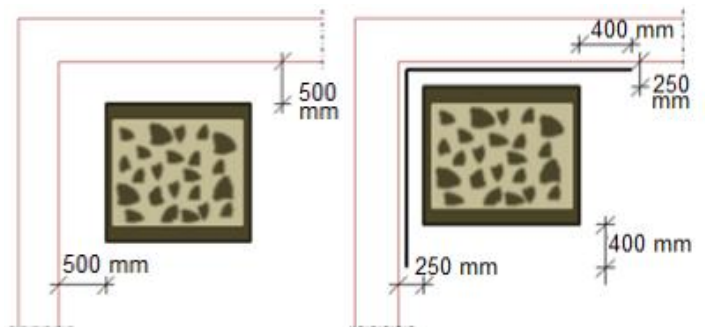
Kun samaan löylyhuoneeseen sijoitetaan sekä sähköettä puukiuas, on niiden välinen minimietäisyys kummankin kiukaan suojaetäisyyksien summa. Sähkökiukaiden valmistajat voivat antaa myös edellä mainittua pienempiä etäisyyksiä. Kiukaiden välistä etäisyyttä voidaan pienentää myös tiiliseinämällä tai vastaavalla rakenteella. Jotkut sähkökiuasvalmistajat voivat kieltää kokonaan toisen kiukaan asentamisen samaan löylytilaan.

Puukiuas

Puukiuas edellyttää sijoittelussa suurempia suojaetäisyyksiä kuin sähkökiuas. Puukiukaan suojaetäisyys on sivusuunnassa puurakenteisiin 500 mm.

Kiukaan suojaetäisyydet voidaan puolittaa (sivulle päin 250 mm) yksinkertaisella kevytsuojauksella (esimerkiksi kuitusementtilevyllä, 1 mm paksulla metallilevyllä tai 55 mm paksulla irrallisella muurauksella).

Kaksinkertaisella kevytsuojauksella suojaetäisyys voidaan pienentää neljäsosaan (125 mm sivulle päin). Kaksinkertainen kevytsuojaus voidaan tehdä kahdella edellä mainitulla kerroksella (muuratun rakenteen paksuus vähintään 110 mm). Kuitusementtilevyrakenteessa levyjen ja seinän väliin jätetään 30 mm ilmaaot, jotta ilman kiertäminen mahdollistuu.

Saunankiukaan ja katon välisen etäisyyden tulee olla 1200 mm. Tätä etäisyyttä voidaan pienentää yksinkertaisella suojauksella, jolloin suojaetäisyydeksi vaaditaan 900 mm. Suojauksen on ulotuttava vähintään 400 mm päähän tulisijasta.

Tulisijan edessä tulee olla vähintään 1000 mm vapaata tilaa.

Löylyhuoneen muut asennukset

Löylyhuoneeseen saa asentaa vain tarvittavat sähkölaitteet, joita ovat kiukaan ohjaus- ja hallintalaitteet sekä mahdollisesti lämminvesivaraaja ja sen kytkentärasia. Nämä tulee asentaa aina valmistajien ohjeiden mukaisesti.

Pistorasioita ei löylyhuoneeseen saa asentaa. Valaisituksen syöttö- ja ohjauslaitteet tulee asentaa aina löylyhuoneen ulkopuolelle. Saunaan asennettavien sähkölaitteiden on täytettävä niille asetetut koteloituukka- ja suojausvaatimukset.

Saunapalojen syitä

Yleisimmät saunapalojen syyt ovat tulisijojen ja hormien heikko kunto, tekniset viat, asennusvirheet sekä ihmisen virheellinen ja huolimaton toiminta.

- Tulisijan säännöllinen kunnossapito ja kunnon tarkistaminen estää merkittävän osan teknisistä vioista ja tulisijan tai hormin rikkoutumisesta aiheutuvista tulipaloista. Nuohoojan suorittamassa nuohouksessa havaitaan erilaiset kulumisesta aiheutuneet viat ja rikkoutumiset. Nuohoojan antamat korjausmääräykset ja kehotukset tulee toteuttaa välittömästi.
- Tulisijan ja savuhormin yhteensopivuus on varmistettava. Tulisijaan liitetyn hormin tulee kestää siihen johdettujen savukaasujen lämpötila. Usein hormi on ollut joko liian kevytrakenteinen tulisijan tehoon nähden tai tulisijoja on käytetty käyttöohjeiden vastaisesti.
- Voimakkaat ja nopeat lämpötilan muutokset voivat vaurioittaa murattua hormia, kuten esimerkiksi kylmillään olleen kiinteistön tulisijan liian kuumaksi lämmittäminen.
- Asennusvirheistä tyypillisin on suojaetäisyyden riittämättömyys palavaan materiaaliin. **Annettuja suojaetäisyyksiä ja valmistajan asennusohjeita on ehdottomasti noudatettava.**
- Kiukaan toiminta-aikoja ei saa ylittää, koska ylitys voi aiheuttaa ylikuumenemistilanteen, joka taas voi johtaa tulipaloon.

Huolimattomuus

Kotitalouksien saunapaloissa syynä on usein kuuman kiukaan päällä vaatteiden kuivattaminen, jolloin ne pääsevät putoamaan kuumuuden löysäämältä narulta kiukaalle ja syttymään palamaan.

Saunaa päälle kytkettäessä tulee aina varmistua, ettei kiukaan päällä ole mitään tavaraa ja kiuas voidaan kytkeä turvallisesti toimintaan. Pyykinkuivaus ei ole löylyhuoneessa lainkaan suositeltavaa.

Puukiukaasta tuleva tuhka on varastoitava palamattomaan astiaan ja tuhkan varastoinnissa on huomioitava

tuhkan liittyvät riskitekijät. Tuhkan on annettava jäähtyä riittävän pitkään tulisijassa ennen varastointia.

Paljut, kylpytynnyrit yms.

Paljut ovat myös saunojen ohella yleistyneet viime vuosina. Useimmat niistä lämmitetään puita polttamalla, joten paloturvallisuutta ei niidenkään kanssa pidä unohtaa. Paljujen kanssa tulee muistaa samat asiat, kuten esimerkiksi kiinteiden ulkotulisijojen kanssa.

- Tulipesän tulee olla sijoitettuna palamattomalle alustalle paikkaan, jossa ei ole vaaraa tulen leviämistä.
- Etäisyys rakennuksien räystäsinjoista tulee olla vähintään 4 metriä.

Lähteet: www.tukes.fi, www.spek.fi

Lisätietoja:

- kuntien pelastusviranomaiset, www.phpela.fi
- Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö, www.spek.fi
- laitteiden valmistajien ohjeet

3.1.2018

Perusteet: Pelastuslaki (379/2011), Ympäristöministeriön asetus savupiippujen rakenteista ja paloturvallisuudesta 2017, Ympäristöministeriön asetus rakennusten käyttöturvallisuudesta 1007/2017, Suomen rakentamismääräyskokoelma E8 Muuratut tulijat, ohjeet